Ο ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟΥ GASTON ARTHUIS

Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΣΟΦΟΥ

ΠΡΟΣΩΠΑ: ΖΙΛΜΠΕΡ, 35 χρόνων. ΦΕΡΝΑΝΔΑ, 27 χρόνων, γυναῖκα του. ΕΝΑΣ ΥΠΗΡΕΤΗΣ.

(Πολὺ πρωΐ. Στὸ ἐργαστήριο τοῦ Ζιλμπέρ. Παντοῦ γύρω, μηχανήματα καὶ σχέδια. Ὁ Ζιλμπέρ κάθεται μπροστὰ σ' ἕνα γραφεῖο καὶ μελετάει διάφορα χαρτιά. Ἐξαφνα μπαίνει μέσα ἡ Φερνάνδα, μ' ἕνα ρὸζ πεινουάρ, ριγμένο ἐπάνω ἀπὸ τὸ νυχτικό της. Κυττάζει τὸν Ζιλμπὲρ καὶ κουνάει μὲ οἶκτο τὸ κεφάλι της).

ΦΕΡΝΑΝΔΑ.—Ἀκόμα εἶσαι ἐδῶ;

ΖΙΑΜΠΕΡ. *(χωρὶς νὰ γυρίσῃ νὰ τὴν ἰδῇ).*—Ἀκόμα...

ΦΕΡΝΑΝΔΑ.—Ξέρεις ὅτι ξημέρωσε;

ΖΙΑΜΠΕΡ. *(γυρίζει καὶ τὴν κυττάζει χαμογελῶντας).*—Καλημέρα λοιπόν, ἀγαπημένη μου.

ΦΕΡΝΑΝΔΑ.—Καλημέρα... Δὲν πλάγιασες πάλι καθόλου ὅλη τὴ νύχτα. Πρὸ ὀλίγου ἄνοιξα ἔξαφνα τὰ μάτια μου καὶ εἶδα τὸ κρεββάτι σου ἀδειανό... Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω τί εὐχαρίστησι βρίσκεις, βασανίζοντας ἔτσι τὸν ἑαυτό σου.

ΖΙΑΜΠΕΡ.—Σοῦ τὸ εἶπα πολλὲς φορές, Φερνάνδα. Ἐλπίζω νὰ κάνω μιὰ σπουδαία ἐφεύρεσι...

ΦΕΡΝΑΝΔΑ.—Ἐλπίζεις;... Ὡραία! Κι' ἔτσι περνάει ὁ καιρὸς μὲ τὶς ἐλπίδες μόνο.

ΖΙΑΜΠΕΡ.—Καὶ ὅμως...

ΦΕΡΝΑΝΔΑ, *(διακόπτοντάς τον, ζωηρά).* Τί κατώρθωσες ὥς τώρα; Καλύτερα νὰ ἦσουν λιγώτερο φιλόδοξος καὶ νὰ ἔκανες κάτι πρακτικώτερο... Ὁ μπακάλης τῆς γειτονιᾶς μας εἶνε πολὺ πλουσιώτερος ἀπὸ σένα!

ΖΙΑΜΠΕΡ, *(προσπαθῶντας νὰ κρατήσῃ τὴν ψυχραιμία του).*—Φερνάνδα, πήγαινε νὰ κοιμηθῆς μερικὲς ὧρες ἀκόμα. Σηκώθηκες πολὺ νωρὶς καὶ εἶσαι νευριασμένη...

ΦΕΡΝΑΝΔΑ. — Εὐχαριστῶ... Δὲν νυστάζω καθόλου. Κι' αἰσθάνομαι πολὺ καλὰ τὸν ἑαυτό μου. *(Προχωρεῖ πρὸς τὸ γραφεῖο καὶ χτυπάει μὲ τὴ γροθιὰ της τὰ χαρτιά, πάνω ἀπ' τὰ ὁποῖα εἶνε σκυμμένος ὁ Ζιλμπέρ).* Ὅλ' αὐτὰ εἶνε ἀνοησίες!

ΖΙΑΜΠΕΡ. — Καὶ ποῦ τὸ ξέρεις ἐσύ, Φερνάνδα, πὼς εἶνε ἀνοησίες; *(Ἡ Φερνάνδα γελάει εἰρωνικά).* Ἄκουσε, Φερνάνδα... Μοῦ φαίνεται ὅτι ἔχεις ἄδικο... Μπορεῖ νὰ μὴν κερδίζω ὅσα κερδίζει ὁ μπακάλης τῆς γειτονιᾶς μας, ἀλλὰ δὲν μᾶς λείπει τίποτα, νομίζω... Καὶ δὲν πρέπει νὰ μὲ εἰρωνεύεσαι γιὰ τὶς ἐπιστημονικές μου ἀσχολίες... Ἂν πετύχω τὸ σκοπό μου — κι' εἶμαι βέβαιος σχεδὸν πὼς θὰ τὸν πετύχω — δὲν θὰ γίνω μόνο ἔνδοξος, ἀλλὰ καὶ πλούσιος.

ΦΕΡΝΑΝΔΑ. — Κι' ἂν δὲν τὸν πετύχεις;

ΖΙΑΜΠΕΡ. — Θὰ παρηγορηθῶ μὲ τὴν ἰδέα ὅτι προσπάθησα ὅσο μποροῦσα. Σκέψου, Φερνάνδα, ὅτι τόσοι ἐπιστήμονες θυσιάστηκαν ἀναζητῶντας κάτι καλὸ γιὰ τὴν ἀνθρωπότητα! Δὲν εἶνε μάλιστα λίγοι αὐτοὶ ποὺ σακατεύτηκαν ἢ κάηκαν ζωντανοὶ κατὰ τὰ πειράματά τους. Αὐτὸ λοιπὸν ποὺ ζητάω νὰ βρῶ ἐγώ, εἶνε κάτι ποὺ θὰ ὠφελήσῃ πολὺ τοὺς ἀνθρώπους. Θεωρητικῶς, τὸ ἔχω βρεῖ κιόλας... Ἀπομένει μόνο ἡ ἐφαρμογὴ τῆς ἐφευρέσεώς μου στὴν πραγματικότητα. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ ἐργαστῶ ἀκόμα ἕνα-δυὸ χρόνια. Κι' ἡ ἐργασία ποὺ ἔχω νὰ κάνω, εἶνε πολὺ κουραστική, πολὺ ὀδυνηρή, μπορῶ νὰ σοῦ πῶ. Σὲ ὅλο αὐτὸ τὸ διάστημα μοῦ χρειάζεται κι' ἡ δική σου βοήθεια καὶ ἐνθάρρυνσις. Πρέπει νὰ ἔχῃς ὑπομονή, πρέπει νὰ μ' ἐμπιστεύῃς καὶ νὰ μοῦ δείχνῃς ἐμπιστοσύνη. Ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ τὴν ὑποστήριξί σου. *(Ἡ Φερνάνδα σωπαίνει).* Πές μου λοιπόν, Φερνάνδα, μπορῶ νὰ βασισθῶ στὴν ὑποστήριξί σου;

ΦΕΡΝΑΝΔΑ, *(βγάζει ἕνα καθρεφτάκι ἀπὸ τὴν τσέπη τοῦ πεινουάρ της καὶ τὸ δίνει στὸν Ζιλμπέρ).*—Κύτταξε... Κύτταξε πῶς κατάντησες μὲ τὶς ἀγρυπνίες σου καὶ μὲ τὶς μελέτες σου... Εἶσαι κατάχλομος, τὰ μάτια σου εἶνε κομμένα, τὰ χείλη σου κίτρινα. Φαίνεσαι ἄσχημος, ἄρρωστος, γέρος! Καλύτερα νὰ σκεφθῆς νὰ σώσῃς πρῶτα τὸν ἑαυτό σου κι' ἐμένα, παρὰ τοὺς ἄλλους!... Δὲν μπορῶ πειὰ νὰ περμένω! Τὰ χρόνια περνοῦν καὶ μαζὺ μ' αὐτὰ κι' ἡ ζωή μας!

ΖΙΑΜΠΕΡ.—Μόλις δυὸ χρόνια ἔχουμε ποὺ εἴμαστε παντρεμμένοι, Φερνάνδα...

ΦΕΡΝΑΝΔΑ.—Κι' εἶνε λίγα δυὸ χρόνια; Καὶ θέλεις νὰ περιμένω δύο χρόνια ἀκόμα; Μὰ εἶνε φοβερὸ νὰ χάσω ἀκόμα δυὸ χρόνια ἀπὸ τὴ ζωή μου, ἀπὸ τὴ νειότη μου! Θέλω νὰ χαρῶ, νὰ διασκεδάσω, θέλω τὶς ὧρες αὐτὲς ποὺ κάθεσαι καὶ ἀγρυπνᾶς ἐδῶ, νὰ τὶς περνᾶς μαζύ μου στοὺς χορούς, στὶς ἑορτές, στὰ θέατρα...

ΖΙΑΜΠΕΡ.—Ἔτσι ὅμως θ' ἀγρυπνοῦσα πάλι.

ΦΕΡΝΑΝΔΑ.—Θ' ἀγρυπνοῦσες διασκεδάζοντας, κι' ὄχι κάθε νύχτα, ὅπως τώρα.

ΖΙΑΜΠΕΡ.—Φερνάνδα... Ξέρεις πόσο σ' ἀγαπῶ. Ἂν θέλεις ἐσύ, ἂν μὲ βοηθήσεις μὲ τὴν ἀγάπη σου, μὲ τὴν ὑπομονή σου, μὲ τὴν ἐνθάρρυνσί σου, θὰ ἐπιτύχω πολὺ πιὸ γρήγορα ἀπ' ὅσο ὑπολογίζω.

ΦΕΡΝΑΝΔΑ. — Ζιλμπέρ! Ἄκουσε. Θὰ σοῦ μιλήσω σήμερα καθαρά. Ἂν θὰ ἐγκαταλείψῃς ὁριστικὰ τὰ σχέδιά σου καὶ τὰ ὄνειρά σου καὶ θὰ προσπαθήσῃς ἀμέσως νὰ βρῆς κάποια πιὸ θετικὴ ἐργασία γιὰ νὰ κερδίζῃς πολλὰ χρήματα, ὅπως τόσοι ἄλλοι γνωστοί μας, οἱ ὁποῖοι πλουτίζουν χωρὶς νὰ καταγίνωνται μ' ἐφευρέσεις, ἢ σοῦ τὸ ὁρκίζομαι, Ζιλμπέρ! — θὰ πάω νὰ βρῶ...

ΖΙΑΜΠΕΡ. — Ποιόν;

ΦΕΡΝΑΝΔΑ.—Ὅποιον μοῦ ἀρέσει.

ΖΙΑΜΠΕΡ.—Ἀστειεύεσαι, βέβαια!

ΦΕΡΝΑΝΔΑ.—Καθόλου. Ἔχω πειὰ ἀπελπισθεῖ μαζύ σου.

ΖΙΑΜΠΕΡ.—Τὸν ἔχεις λοιπὸν διαλέξει κιόλας τὸν ἀντικαταστάτη μου.

ΦΕΡΝΑΝΔΑ.—Τί σὲ νοιάζει;

ΖΙΑΜΠΕΡ.—Πές μου τ' ὄνομά του, ἂν εἶσαι πραγματικὰ εἰλικρινής. Ἡ φοβᾶσαι;

ΦΕΡΝΑΝΔΑ.—Ἔ, λοιπόν, θὰ σοῦ τὸ πῶ! Εἶνε ὁ Ντεβαλές... Μοῦ εἶπε πὼς μ' ἀγαπάει καὶ εἶνε πρόθυμος νὰ μὲ παντρευτῇ, ἂν σὲ χωρίσω!

ΖΙΑΜΠΕΡ.—Καὶ φαντάζεσαι πὼς ἐγὼ θὰ δώσω ἔτσι εὔκολα τὸ διαζύγιο; Δὲν καταλαβαίνεις λοιπόν, Φερνάνδα, πόσο σ' ἀγαπῶ;

ΦΕΡΝΑΝΔΑ.—Ἂν μ' ἀγαπᾶς πραγματικά, θ' ἀφήσῃς τὶς φανταστοπληξίες σου καὶ θὰ προσπαθήσῃς νὰ κερδίσῃς χρήματα, πολλὰ χρήματα. Εἶμαι νέα καὶ ὡραία, μοῦ ἀρέσει ἡ πολυτέλεια, θέλω νὰ διακριθῶ στὸν κόσμο, νὰ γλεντήσω, νὰ ζήσω...

ΖΙΑΜΠΕΡ.—Φερνάνδα, σὲ ἱκετεύω, περίμενε λίγο ἀκόμα... Θὰ γίνω κ' ἐγὼ πλούσιος μιὰ μέρα.

ΦΕΡΝΑΝΔΑ. — Ὄχι! Ὄχι! Ἀφοῦ ἐπιμένεις νὰ μὴν ἐγκαταλείψῃς τὶς χιμαιρές σου, θὰ πάω σήμερα, σήμερα κιόλας, νὰ βρῶ τὸν Ντεβαλέζ. Καὶ γιὰ ν' ἀποφύγῃ τὸ σκάνδαλο, θ' ἀναγκασθῆς νὰ μοῦ δώσῃς διαζύγιο.

ΖΙΑΜΠΕΡ. — Φερνάνδα μου, σὲ ἱκετεύω! Δὲν μπορῶ νὰ ζήσω χωρὶς ἐσένα. Καὶ μὴ νομίζεις πὼς μόνο γιὰ τὸ καλὸ τῆς ἀνθρωπότητος ἐργάζομαι... Ἐργάζομαι καὶ γιὰ σένα!... Ναί, θέλω νὰ μπορέσω νὰ σκορπίσω μιὰ μέρα στὰ πόδια σου πλούτη, πολλὰ πλούτη, γιὰ νὰ μπορέσῃς νὰ ἱκανοποιήσῃς κάθε σου ὄνειρο..

ΦΕΡΝΑΝΔΑ.—Μιὰ μέρα... Μιὰ μέρα... Πότε θἄρθῃ αὐτὴ ἡ μέρα; Ποτέ!... Πάντως ἐγὼ θὰ φύγω ἀπόψε. Δὲν θὰ μὲ ξαναϊδῆς πειά! Ἀκοῦς; *(Ὁ Ζιλμπὲρ τὴν κυττάζει μὲ ἀπερίγραπτο πόνο).* Ποτὲ πειά!...

(Μπαίνει μέσα ἕνας ὑπηρέτης μ' ἕνα ὀγκῶδες γράμμα κι' ἕνα μπλόκ).

Ο ΥΠΗΡΕΤΗΣ.—Κύριε, ἔφεραν αὐτὸ τὸ συστημένο γράμμα γιὰ σᾶς... Πρέπει νὰ ὑπογράψετε ἐσεῖς ὁ ἴδιος.

(Ὁ Ζιλμπὲρ ὑπογράφει στὸ μπλὸκ καὶ παιρνει τὸ γράμμα. Ὁ ὑπηρέτης ξαναπαίρνει τὸ μπλὸκ καὶ φεύγει).

ΖΙΑΜΠΕΡ.—Ἀπὸ ποῦ μοῦ στέλνουν τάχα αὐτὸ τὸ γράμμα; *(Ἀνοίγει τὸ γράμμα).* Ἄ, εἶνε ἀπὸ τὴν Ἑταιρεία στὴν ὁποίαν ἀνεκοίνωσα προχθὲς τὰ σχέδια τῆς ἐφευρέσεώς μου... Θεέ μου!... Δέχονται νὰ ἐξαγοράσουν ἀπὸ τώρα τὴν ἐφεύρεσί μου, καὶ μοῦ στέλνουν γιὰ προκαταβολὴ ἕνα τσὲκ ὀκτακοσίων χιλιάδων φράγκων.

ΦΕΡΝΑΝΔΑ.—Σοῦ στέλνουν τὸ τσέκ;

ΖΙΑΜΠΕΡ.—Μάλιστα. Νά το...

ΦΕΡΝΑΝΔΑ.—Ὤ, καλέ μου Ζιλμπέρ. *(Τὸν ἀγκαλιάζει).* Καλὰ τὰ ἔλεγες!... Δὲν θὰ πᾶνε ἄδικα οἱ κόποι σου. Ἡ ἐφεύρεσί σου εἶνε κάτι θετικό, ἀφοῦ τὴν προαγοράζουν. Θὰ σοῦ φέρῃ τὴν δόξα, τὸν πλοῦτο!... Καὶ γιὰ νὰ ἐπιτύχῃς ἀκόμη πιὸ γρήγορα, ἔτσι ὅπως μοῦ εἶπες πρίν, θὰ σὲ ὑποστηρίξω ὅσο μπορῶ μὲ τὴν ἀγάπη μου!...

ΖΙΑΜΠΕΡ, *(σπρώχνοντάς την ἐλαφρά).* — Ὄχι, ὄχι, εὐχαριστῶ. Δὲν μοῦ χρειάζεται τίποτε! Πήγαινε στὸν Ντεβαλέζ σου!

ΦΕΡΝΑΝΔΑ.—Ζιλμπέρ!...

ΖΙΑΜΠΕΡ.—Πήγαινε, σοῦ λέω... Εἶσαι ἐλεύθερη. Δὲν σὲ κρατῶ... Ἀλλοίμονο! Κατάλαβα πόσο μικρὴ καὶ ταπεινὴ ψυχὴ ἔχεις. Φερνάνδα! Δὲν μπορῶ νὰ σ' ἀγαπῶ πειά. Κι' ὅμως... Σ' ἐλάτρευα. Κι' εἶχα τὴν ἰδέα ὅτι θὰ μοῦ ἦσουν μιὰ ἀφοσιωμένη, μιὰ ἰδανικὴ σύντροφος. Νόμιζα ὅτι θὰ μποροῦσες νὰ εἶσαι κάτι παραπάνω ἀπὸ μιὰ γυναῖκα! Πίστευα πὼς θὰ γινόσουν ἡ ἐμπνεύστριά μου, ἡ ὁδηγήτρα μου, ἡ συνεργάτις μου σχεδόν... Μά, ἐσὺ δὲν εἶσαι παρὰ μιὰ ὥμορφη γυναικοῦλα ποὺ δὲν λογαριάζει παρὰ μόνο τὰ λοῦσα καὶ τὰ χρήματα. Εἶσαι μιὰ κούκλα... Κι' ἐγὼ ἔχω ἀνάγκη ἀπὸ μιὰ γυναῖκα μὲ ψυχή!... Πήγαινε, πήγαινε ὅπου θέλεις, σὲ ὅποιον θέλεις!.. Ἐγὼ θὰ μείνω ἐδῶ μόνος μου, μὲ τὴν προσπάθειά μου, μὲ τὴν ἀγάπη μου στὴν ἐπιστήμη καὶ τὴν ἀνθρωπότητα, μὲ τὶς ἐλπίδες μου καὶ τὴν πίστι μου σὲ κάτι ἀνώτερο καὶ ἁγνό. Σὲ ὅ,τι δὲν μπόρεσες νὰ νοιώσῃς ἐσύ... Πήγαινε...

(Ἡ Φερνάνδα φεύγει ταπεινωμένη, μὲ σκυμμένο κεφάλι. Ὁ Ζιλμπὲρ μένει γιὰ μερικὲς στιγμὲς σκεφτικός, ὕστερα σκύβει καὶ πάλι μὲ ζῆλο καὶ μὲ πίστι ἐπάνω στὰ χαρτιά του).